

Huỳnh Gia

Tản bút Xa Xăm

Nghỉ học

Hơn nửa đời người với tất cả những cay nghiệt của cuộc sống

Tôi làm được gì ? nhận được những gì và mất những gì...?

Quá khứ của một thời tuổi trẻ đầy mơ ước và khát vọng đã đi quá xa...

*Dẫm lên đánh mất cơ hội ,dẫm lên đánh mất niềm tin để rồi bây giờ ngồi
gặm nhấm nỗi tiếc nuối...*

*Tự nhủ lòng thôi thì bằng lòng đi với thực tại , dù biết rằng cái thực tại bây
giờ cũng cay nghiệt không kém*

*Hạnh phúc ư ! tôi may mắn thừa hưởng một hạnh phúc thật dung dị ,một
mái ấm gia đình và cuộc sống cứ từng ngày trôi qua một cách bình lặng...*

*Nhưng tự trong tiềm thức , cái khao khát được thoát khỏi bốn bức tường
của số phận cứ chực chờ nổi loạn...*

*...Nắng...nắng như đổ lửa ,cái nóng oi bức của buổi trưa hè cứ châm chích
như muốn xé toạc manh áo mỏng manh để đốt cho bằng xạm những mảng
da non nớt...Cô bé cứ lầm lũi bước ,cổ họng khô khốc vì khát ,bụng sôi ùn
ục vì đói...*

*Đoạn đường hơn 5 cây số từ nhà đến trường và hơn 5 cây số từ trường đến
nhà hôm nay như dài thăm thẳm...*

Thình thoảng một chiếc xe vụt qua ,một vài con mắt nhìn nó ái ngại .

Nhưng cũng chỉ được có thế rồi thôi . Cuộc đời là thế mà ,đâu ai từ tâm đến mức sẵn sàng giúp một ai mà không nghĩ đến việc kẻ ấy sẽ phải trả ơn mình bằng cái gì !?

Nó rất đông bạn bè , đa phần là những đứa có hoàn cảnh tương tự ,cũng có một vài bạn nhà tương đối khá giả muốn kết bạn với nó ,nó cũng chơi nhưng không thân lắm , chưa bao giờ nó nghĩ đến chuyện nhờ vả một ai kẻ cả việc nhỏ nhất như xin mực ,mượn bút...

Cái nghèo đã hình thành tính tự trọng trong nó , nó không muốn lệ thuộc một ai ,không muốn bạn bè nhìn nó bằng cặp mắt thương hại ,không muốn bọn nó khinh miệt.

Trong lớp nó cũng có rất nhiều con nhà giàu được ba mẹ đưa đón mỗi ngày hoặc cưỡi trên một chiếc xe mini xinh xắn (ngày đó , đứa nào sở hữu một chiếc xe đạp mini được coi như sở hữu cả một gia tài). Nó chưa hề lán la làm quen để được đi nhờ ,nó không thích mình mang bị mang tiếng là kẻ xu nịnh .

Bạn bảo nó ngang ngạnh và khó tính , ừ ! có thể nó khó tính ,có thể nó ngang ngạnh . Nhưng nó không bao giờ ngỗ ngược . Nó học rất giỏi ,suốt năm năm tiểu học nó lúc nào cũng đứng hạng nhất ,lơ là lắm thì cũng chỉ đứng hạng nhì ,ba. gia tài duy nhất của nó là một xấp "bảng danh dự" dày cộm thầy hiệu trưởng trao hàng tháng được nó trang trọng đặt nằm trên ....một góc của giường ngủ (nhà làm gì có góc học tập ,nó học di động thường thì trên cái bàn duy nhất đặt giữa nhà để tiếp khách , nhưng những hôm có bạn của ba tụ họp đánh cờ thì nó đành phải rút vào chiếc giường và cứ thế bò lăn ra mà học)

Lên cấp 2 ngoài chị lớp trưởng ra nó chưa hề để mình tự hạ sau bất kỳ một ai khác (chị ấy sau này được đi du học bên Nga và bây giờ cuộc sống khá hơn nó rất nhiều ,có lẽ đó cũng là một phần của số phận chăng ?)

Nhà nghèo đến nỗi chỉ độc nhất một chiếc xe đạp cà tàng , nó cà tàng đến nỗi mỗi lần đạp là phát ra tiếng kêu cọt cọt cạch ...tuy thế đó vẫn là phương tiện quý giá duy nhất cho ba nó đi làm ,thi thoảng lắm nó mới được chiếm hữu một ngày (ngày nó được mang chiếc xe cà tàng ấy theo đến trường lại là ngày nhà nó mất 2 lít gạo tiền lương của ba) , dù rất thích đi học bằng xe cho đỡ mệt nhưng nó chưa bao giờ dám mơ ước được đạp xe mỗi ngày đến lớp ,tất cả cũng chỉ vì miếng cơm manh áo .

Thôi thì đành đi bộ vậy ...

...Trời chưa sáng hẳn , nó phải lồm cồm bò dậy . thao tác đánh răng súc miệng chỉ gói gọn trong vòng 1 phút bằng một loại "kem" hỗn hợp gồm muối ăn trộn với than đã được cà thật nhuyễn và nhanh gọn hơn trong bộ đồng phục áo trắng quần đen ,chiếc áo được may bằng loại vải tám cứng ngắt dây cộm , còn chiếc quần...không biết nên gọi đây là kiểu thời trang nào ? khi nó được nối lại bằng những mảnh vải thừa lấy ra từ những chiếc quần khác ,hai ống quần đến những tám mảnh vải cùng tám loại hoa ...nhưng dù sao thì nó cũng rất vui vì đây là chiếc quần bằng vải mới (thường thì nó phải mặc những chiếc quần được sửa lại cho vừa với khổ người nhỏ bé của mình khi các chị vô tình làm rách một chỗ nào đó hoặc sờn mỏng ..(sáng kiến của mẹ cho những cái quần bị sờn mỏng là đảo ngược ống lên thành đáy và thế là một cái quần nhỏ hơn sẽ dành riêng cho nó)

Quãng đường dài hơn 5 cây số rồi cũng chấm dứt ,nó cắm cổ chạy thụt mạng khi chợt nghe văng vẳng tiếng trống "thùng thùng ..." gọi vào lớp ...và loáng một cái ,nó đã kịp đứng trước cửa lớp của mình .Thầy cô chưa bao giờ khiển trách nó trong những lúc nó vào lớp trễ 5 , 10 phút vì hiểu cảnh ngộ của nó ,nhưng nó lúc nào cũng tự hứa với mình là dứt khoát không bao giờ đi học trễ ...

Nó không thể nào chịu đựng nổi những cặp mắt của bè bạn cứ nhìn chăm chăm vào khi nó bẽn lễn xin lỗi cô thầy lý do đi trễ của mình .. (nó là thế , ngang ngạnh và bướng bỉnh) Nhưng nó chưa làm phật lòng ai bao giờ ,thậm chí các thầy cô đương nhiên xem nó như một tấm gương của sự vượt khó , nó không thích như vậy nên nó bằng đủ mọi cách để thật bình thường như các bạn ,nó phải dậy thật sớm ,thật sớm mới có thể làm được điều nó muốn và ...nó đã làm được .

Ngay từ hồi học tiểu học nó đã có mơ ước được đi du học (ngày xưa chỉ cần học thật giỏi là có thể đạt được mơ ước ấy mà không cần phải nhiều tiền) nên dù mẹ khuyên cách nào nó vẫn chọn khối A (anh văn) mà không chọn khối P (Pháp văn) để được các anh chị kèm cặp ...

Nhưng mơ ước ấy đã tan theo làn bụi phấn của các thầy cô chỉ vì một cuộc cãi cọ vô lý của ba và mẹ . (Cho mãi đến tận hôm nay ,nó vẫn không thể hiểu nổi tại sao ba và mẹ lại vô lý đến thế)

Xuất phát từ sự xót xa của mẹ khi nhìn đứa con bé bỏng của mình ngày lại ngày phờ phạc hẳn trong những buổi tan trường .Mẹ bảo ba tìm cách xin cho nó được chuyển về ngôi trường cấp hai gần nhà . Nhưng ngày ấy những người làm cách mạng ,những "cán bộ 30/4" thật đúng là những kẻ cục bộ và kém hiểu biết " Nếu chúng tôi giải quyết cho anh ,thì chúng tôi phải giải quyết cho một đống những xin xỏ khác !!! "

Mẹ nóng tính ,rất nóng tính nên : " không cho thì nghỉ ...nghỉ ...con gái thì học nhiều để làm gì ,cuối cùng cũng ...ôm con !? "

Cái vô lý này cộng cái vô lý kia để rồi nạn nhân duy nhất lại là nó ...!

Thế là hết ..Mơ ước đi du học : hết . Mơ ước được làm một nữ luật sư : hết . Mơ ước thoát ra khỏi cảnh nghèo : hết ...

Nước mắt chảy dài trên gương mặt trắng trẻo thông minh của nó ,nó khóc lóc năn nỉ ...nhưng vô ích .Ý mẹ muốn là trời muốn ,ba hiền đến nỗi chỉ biết ngồi im ... phục tùng . Nó không muốn nghỉ học ."Mẹ ơi ! con không muốn nghỉ học đâu ..."

Vô ích ! mẹ nó làm sao hiểu được khi cả đời mẹ chưa hề đặt chân đến lớp

,một chữ cần hai không bẻ và cái quan niệm nam trọng nữ khinh còn in sâu trong nếp nghĩ ...!?

Con gái thì không cần học cao ..con gái thì không cần hiểu rộng !!!

Mẹ ơi ! con gái thì sao ? Con không hiểu mẹ ,không tài nào hiểu mẹ ...

Một tuần lễ trôi qua...

Cứ mỗi sáng sớm là nó bật dậy theo thói quen ,thay đồng phục theo thói quen và chờ đợi mẹ lên tiếng cho phép...nhưng mẹ hình như không hiểu nỗi khao khát được đi học của nó . Sự tức giận đã lấn át lý trí mẹ rồi chăng ? Nó nhìn mẹ và nhận lấy cái liếc mắt giận dữ : " đi vào ! đã bảo nghỉ học là nghỉ học ,không được cãi...! ".Nó lùi thối quay vào , lùi thối thay bộ đồng phục ra và âm thầm rút vào một góc nhà để khóc...Nó chưa hề cãi mẹ bất kỳ điều gì . Nó sợ mẹ hơn sợ ba . Ôi ! giá mà ba lên tiếng ,giá mà ba có thể quyết định mọi việc trong gia đình . giá mà ba giỏi hơn mẹ nó một chút...Nó không thích tính hiền lành của ba một chút nào - hiền lành đến nhu nhược.tất cả mọi chuyện dù lớn hay nhỏ đều phải do mẹ quyết định , một cái chế độ mẫu hệ nửa vờ dân hình thành trong gia đình nó . Nó nhìn ba bằng cặp mắt van xin cầu cứu...nhưng vô ích !

Không ai thương nó... À không ! mẹ thương nó lắm ,mẹ không chịu đựng nổi cảnh nó ngày ngày lội hơn 10km đi về...Nhưng tình thương đầy ích kỷ ấy đã vô tình hất đổ cái mơ ước nhỏ nhoi mà nó nung nấu từ lúc nhìn thấy tên nó được nằm trong danh sách những thí sinh đậu vào lớp đệ thất (thi vào lớp 6 ngày ấy gọi bằng thi đệ thất) . Trường trung học lúc ấy tuyển sinh rất khắt khe ,cả lớp của nó gần 40 học sinh thế mà ngoài nó ra chỉ có thêm bốn bạn khác thi đậu thôi

Cảm giác hụt hẫng nó khó chịu đến như thế nào chắc có lẽ không ai hiểu được

Nó hụt hẫng đến chơi với...

Nó buồn như chưa bao giờ buồn...

Nó cảm thấy cả bầu trời như tối sầm...

Nó lặng lẽ khóc...khóc mãi...khóc mãi...và ngủ lịm đi trong góc nhỏ của

ngôi nhà.

.....

Huỳnh Gia

Tản bút Xa Xăm

Quay về lớp học.

..Hồi còn nhỏ nó được nghe kể rất nhiều lần chuyện cổ tích Tấm Cám ,nó thích nhất là ông bụt hiền lành và tốt bụng ,ông đã luôn luôn kịp thời hiện ra để thực hiện mơ ước của cô Tấm . Nó làm thảm khảm nguyện ông bụt hãy hiện ra trước mặt để xin mẹ giúp nó...nó thảm thảm khảm mãi khảm mãi....

Quay về lớp học.

Nó bắt đầu tập hiểu là kể từ hôm nay nó không còn được tiếp tục đi học , Nó bắt đầu tập cho mình quên đi thói quen dậy đúng giờ như thường lệ mỗi buổi sáng sớm. Nó bắt đầu tập cho mình thói quen quên đi khoảng thời gian học và làm bài mỗi buổi tối sau giờ cơm. Nó bắt đầu tập cho mình thói quen bơm cho đầy ống mực vào cây bút xinh xắn...Vì nó biết rằng bây giờ việc cắp sách đến trường là việc khó khăn nhất mà sức nó không thể

nào vượt nổi

Buổi sáng ,nó không buồn bước chân xuống giường dù thói quen dậy thật sớm vẫn chưa bỏ được. Nó không dám bước ra cổng nhà vì nó không tài nào ngăn được không khóc khi nhìn thấy từng tốp , từng tốp các bạn cùng trang lứa đang tung tăng cười nói với nhau trong những bộ đồng phục tươm tất đi ngang qua ngõ.

Thời gian bây giờ đối với nó thật là dài...

Nó bỗng bừng tỉnh giấc , không tin vào những gì nó đang nghe thấy , nó lồm cồm ngồi dậy thật lẹ và chạy ào lên nhà khi nghe giọng nói quen thuộc của cô giáo dạy văn chủ nhiệm lớp nó . Cô đang nói chuyện với mẹ ở nhà trên . Nổi mừng vui hiện rõ trong đôi mắt nó , nó chạy vụt lên nhà và đứng nhìn cô trân trối mà quên cả chào hỏi .

Ông bọt hiện đến rồi chẳng ?

Cô giáo chào mẹ nó ra về sau khi đưa mắt nhìn nó và nháy nháy....cái nháy mắt của cô thật nhiều ý nghĩa . Nhưng tiếc là cô chỉ nháy được mỗi lần đó...

Con người luôn gắng liền đời mình với cái gọi là số phận , nó chưa hiểu số phận là gì bởi nó vẫn còn quá nhỏ , còn tuổi học tuổi chơi...

Nó chỉ biết vui thật vui lúc đó . Vậy là từ ngày mai nó sẽ lại được đến lớp , sẽ được gặp bạn bè ,sẽ được hoà mình vào cái thế giới mà nó đã vạch sẵn cho nó từng bước đi....

Ngày mai , nó sẽ ôm hôn nhỏ bạn gái thân nhất ở gần nhà ngay trước mặt các bạn vì nó biết nhỏ bạn đã giúp nó (chính nhỏ ấy đã cùng khóc với nó khi biết nó không được đi học và cũng chính nhỏ bạn ấy hứa sẽ năn nỉ cô giáo đến nhà xin mẹ...)

Ngày mai...ngày mai...cả bầu trời như bừng sáng , nó nhìn đâu cũng thấy đẹp

Nó khe khẽ hát....chạy tung tăng...tung tăng...khắp nơi

Ngày mai nó sẽ không xin mẹ tiền ăn sáng

Ngày mai nó sẽ dậy sớm hơn để đến lớp sớm hơn

Ngày mai...nó sẽ ngoan hơn

Nó tự hứa cho những gì tốt đẹp của ngày mai...

Còn ngay hôm nay , bao nhiêu là bài bị bỏ sót đang chờ nó học và làm cho xong , cũng may là nhỏ bạn đã dành cả một ngày chép bài giúp nó còn nó thì cắm cúi học...học...và học

Ngày mai thôi...

Tản bút Xa Xăm

Bằng lòng với số phận

Cho đến tận bây giờ tôi vẫn thường hay ước ao : giá như cuộc sống của tôi khá hơn , đầu óc không còn phải lo toan vất vả cho từng miếng cơm manh áo có lẽ tôi sẽ tiếp tục cắp sách đến trường để học ...

Ý chí của con người thì ra cuối cùng cũng không thoát ra khỏi số phận .

****

Ngày ấy lớp của chúng tôi bao giờ cũng vượt trội so với các lớp khác về mọi mặt như học tập , lao động , văn thể mỹ . Ngày ấy phong trào văn nghệ và báo chí báo tường trong khối trường học vô cùng sôi nổi ,hầu như ngày lễ nào trong năm nhà trường cũng tổ chức thi đua làm báo tường . Những

ngày lễ quan trọng thì cắm trại , đương nhiên những cuộc cắm trại không thể nào thiếu vắng những chương trình thi đua rồi . Với vai trò lớp phó văn thể mỹ ,tôi tham gia bằng tất cả năng lực và nhiệt tình của mình . Và lớp tôi bao giờ cũng là lớp điểm , lớp tiên phong...

Thầy Quang Nhưông dạy toán đặt biệt yêu thương lớp chúng tôi hơn các lớp bạn .Thầy có khuôn mặt của một lãng tử ,một tâm hồn của nghệ sĩ hơn là một thầy giáo . Ngoài những tiết học bao giờ thầy cũng nán lại để dạy chúng tôi hát ,dạy chúng tôi múa...Hoặc những ngày chủ nhật , chúng tôi tụ tập đến căn hộ thầy ở để học chữ , học hát , học cả đàn nữa...Đã mấy chục năm rồi ,bây giờ thầy ra sao tôi cũng không biết...

Câu nguyện cho thầy sự bình an .

Đó là những tháng ngày rất đẹp của tuổi học trò mà cho đến bây giờ nó hằn rất sâu trong ký ức của tôi...

Năm tôi học lớp 9 ,chiến tranh biên giới Tây Nam bùng nổ ra dữ dội , Hàng ngày những quả bom từ bên kia biên giới luôn chực chờ đổ ập bất cứ nơi nào ,có nhiều lúc đang đi trên đường phải nhảy ào xuống những cái hầm dã chiến nằm cách khoảng ở hai bên lề đường khi nghe tiếng đê - pa. Một lúc sau khi không gian tương đối yên tĩnh ,chúng tôi lại trèo lên và cố rảo bước thật nhanh cho kịp đến trường (hay về nhà) Cuộc sống đã khát nghiệt lại cộng thêm khát nghiệt...Nhiều lúc đang học , cả thầy lẫn trò phải chạy ào đến hầm để tránh những đợt pháo kích . Những tiếng âm đùng vang lên chát chúa , miếng bom bay xôn xoảng xung quanh những căn hầm trú ẩn của thầy trò chúng tôi ,rơi loãng xoảng trên mái tole của lớp học , sự sống và cái chết hình như chỉ cách nhau trong gang tấc....

Chiến tranh tương đã dấy lùi sau ngày 30/4 , thế nhưng nó vẫn lãng vãng cho đến những năm sau đó...mãi cho đến ngày Cam - pu - chia thật sự hoà bình

Những tháng ngày ấy ,tôi và các bạn đã vất vả biết bao .lo sợ biết bao

Và tôi - cũng trong những tháng ngày ấy đã dừng lại và buông rời bao hoài bão lẫn ước mơ trong một nỗi buồn tưởng không có gì xóa nổi.

Thật ra tôi cũng có thể giống như các bạn , kiên trì bám lớp học dù cho có vất vả như thế nào. Nhưng...cái tình thương đầy ích kỷ của mẹ đã không cho phép tôi có sự chọn lựa nào khác.

Con đường tương lai của tôi đành phải cắt ngang trong những tháng ngày căng thẳng đó...

Tôi không muốn kể tỉ mỉ mọi việc . Có thể mẹ có cái đúng của mẹ , đã là chiến tranh thì chuyện gì cũng có thể xảy ra...

Thôi thì cái số phận đã dành sẵn cho tôi ,tôi phải đón nhận nó thôi

Bây giờ thỉnh thoảng tôi vẫn thường hay nằm mơ thấy mình đến lớp ,có thể cái khao khát được học nó sẽ đeo đẳng tôi đến suốt đời này ....

Một bước ngoặt của cuộc đời ...cho tôi và cho những bước đường gian khó đang chờ đón tôi ở phía trước...

Huỳnh Gia

Tản bút Xa Xăm

Vượt sóng...

Tuổi thơ của tôi lặng lẽ trôi đi trong nỗi khó khăn đến cùng cực , đôi lúc tôi tự nhủ liệu các bạn trẻ bây giờ có vượt qua nổi như chúng tôi lúc ấy hay

không nếu cuộc sống lại thêm một lần rơi vào khốn khó như những ngày ấy....?

*****

Cái mốc lịch sử 30/4 , tôi chưa hình dung được sẽ mang lại cho tất cả mọi người trong đó gia đình tôi cái gì gọi là hạnh phúc khi được sống trong không khí hòa bình .Tôi chỉ loáng thoáng nghe chữ "hạnh phúc , ấm no" ...còn thực tế thì...bao nhiêu là gian khó khổ cực bắt đầu đổ ập đến ...

Trong những năm mới giải phóng ấy cái đói lúc nào cũng chực chờ đe dọa . Gia đình tôi vốn đã nghèo giờ lại càng thêm nghèo ,tiền bán những chiếc nón lá do mẹ và chị tôi làm ra không đủ trang trải cho chi tiêu hàng ngày. Đã thế mẹ lại lâm bệnh nặng ,tất cả gì có thể bán được đều mang đi bán để có tiền điều trị cho mẹ ...Thậm chí chỉ cần cái áo hoặc cái quần nào còn mới là các chị tôi cũng phải mang ra chợ trời bán mắc bán rẻ để đổi lấy hai bữa cơm cho gia đình (một mình ba làm sao cuu mang nổi cả gia đình gồm 9 miệng ăn) . Gánh nặng bắt đầu sang tay ba chị em chúng tôi ,hai chị tôi bắt đầu tìm đủ mọi nghề để xoay sở , lúc thì vạt mì phơi khô để bán , khi thì ngồi đờ từng cái bánh tráng ép nhuộm màu xanh đỏ , lại có lúc phải thức từ 1 giờ khuya mỗi ngày chiên từng cái bánh chuối... để mang ra chợ bán . Tôi bây giờ cũng không còn đâu óc đâu để mà mơ học mơ hành gì nữa ,cái đói đang chờn vờn trước mắt...

Mười lăm tuổi đầu ,tôi đã biết bưng bả ngoài chợ để kiếm tiền giúp gia đình như bán củ mì nấu , bán trái cây ,bán tương chao thậm chí đi "buôn lúa lậu" , gọi thế vì ngày ấy lúa thu hoạch xong rất khó vận chuyển từ nơi này đến nơi khác nếu không có giấy phép đã đóng thuế cho các trạm kiểm soát (trạm kiểm soát thì mọc khắp nơi) . Từ nhà đến khu Bến Đồi thuộc địa phận Cẩm Giang là một đoạn đường rất xa , xa gấp mấy lần đoạn đường từ nhà đến trường học , ngày hai lần tôi cùng đưa em trai nhỏ hơn tôi một tuổi phải gò mình trên hai chiếc xe đạp (nhà tôi bây giờ đã mua được thêm một chiếc xe đạp cũ mèm để làm phương tiện) chở trên бага hai thùng lúa có lòn lách cho qua được trạm kiểm soát để mang về chợ Long Hoa bán lại

cho lái kiếm tiền lời . Muốn kiếm được nhiều tiền hơn , bạn đi tôi mang theo những cây kẹo đậu phộng mua từ chợ và mang đổi với thợ gặt để lấy từng lít lúa gom lại cho đủ thùng để chở về....

Cái nghèo cái khổ đã vô tình dập những mơ ước của tôi - một cô bé mười lăm tuổi tất ngám . Hiện tại tôi chỉ còn biết phụ chị lo cho hai bữa cơm của gia đình . Tìm đâu ra những tháng ngày vô tư lự chỉ biết tung tăng ca hát , tìm đâu ra bè bạn thầy cô , tìm đâu nữa ...!

Một cái mốc của cuộc đời...

Nghèo - đói , hai con chữ tưởng như đơn giản thế lại có thể ảnh hưởng trực tiếp đến hai con chữ sống - chết tiếp theo nó.

Sau ngày giải phóng , bao nhiêu lương thực đều được tập trung cả về miền Bắc để ổn định cuộc sống sau chiến tranh , thế là Miền Nam -sau chiến tranh lại phải gánh tiếp nỗi khôn khổ của nghèo - đói và dịch bệnh...Mỗi buổi sáng thức dậy ,việc chúng tôi nghĩ đến trước tiên là hôm nay làm gì có tiền để mua gạo...?

Cuộc sống của gia đình chúng tôi cứ xoáy mãi theo dòng xoáy của sự nghèo - đói cho đến lúc không còn cách nào khác là bỏ nhà lên rừng khai khẩn đất hoang để tìm nguồn lương thực mới...

Cuộc sống xoay sang một chiều hướng khác...Bàn tay nhỏ nhẻ chưa làm việc nặng của tôi bắt đầu hiện lên những đốt phỏng rộp chảy nước...và tiếp theo đó là sự hình thành của những vết chai sần thô ráp...

Không làm thì lấy gì mà sống???

Hầu như tất cả những công việc nặng nhọc của đồng áng như tria lúa , làm cỏ mía , đậu...cắt lúa, hái đậu...trồng - chặt mì...và cả việc nặng nhọc và khó chịu nhất là chặt mía , tôi đều nhúng tay vào làm , làm tất chỉ vì miếng cơm manh áo.

Làn da trắng mịn màng của cô bé 17 tuổi đầu dần đen xạm khô ráp vì nắng - gió , nhưng lúc ấy tôi không còn quan tâm đến điều gì khác ngoài việc cầm đầu mà làm với mong ước một ngày nào đó gia đình thoát khỏi cái đói....

"Không làm lấy gì mà sống ??? " Lúc đó trong đầu tôi - một cô bé đang ngáp nghé tuổi mộng mơ chỉ còn hiện hữu duy nhất suy nghĩ ấy...

"Không làm thì lấy gì mà sống "

Huỳnh Gia

Tản bút Xa Xăm

Tôi và mùa đông

Là đứa con của vùng đất miền đông Nam bộ quanh năm chỉ có hai mùa mưa - nắng . Lại sinh ra vào tháng 3 , lúc ấy vẫn còn là mùa xuân , có lẽ cả đời mình tôi sẽ không có được điểm phúc được nhìn thấy bốn mùa thay phiên nhau đi qua trong một năm . Ngoài mùa Hạ vàng rực nắng kèm theo tiếng ve kêu râm ran cùng mùa Xuân ấm áp với ngàn hoa đua nhau khoe sắc và những chộn rộn tấp bập cho cái tết cổ truyền ra tôi sẽ không được thả hồn ngắm những chiếc lá vàng bay theo gió của mùa Thu , mùa làm nao lòng những ai có tâm hồn thi sĩ - và lạnh mình ngắm cái đẹp rất lạ của mùa đông giá rét với băng - tuyết và những cơn gió như xoáy sâu vào lòng người ở những vùng địa đầu của đất nước .

Ở nơi tôi sinh ra chỉ có mưa và nắng , bắt đầu từ cuối tháng 9 đầu tháng 10 đã là mùa nắng - nắng lúc này không hét lửa vì ảnh hưởng bởi cái lạnh

của mùa đông từ phía Bắc tràn vào -Khoảng thời gian của tháng 10 thì mùa đông (có thể gọi như thế) bắt đầu đến... thì thoáng chỉ nghe lát phát cái se se của những cơn gió mùa bị lạc đường ... Cái gọi là mùa đông ấy ở nơi tôi không đủ lạnh đến cảm cảm nhưng cũng đủ để hầu như tất cả mọi người nhất là đám trẻ thi nhau khoe những chiếc áo ấm - áo khoác đủ màu đủ kiểu ...

Mùa đông của quê tôi chỉ có như vậy thôi - thoáng qua và đi mất - Thế nhưng không hiểu vì sao Tôi lại thích mùa đông đến lạ ....

Tôi thích cái cảm giác như mơn man da mặt - thích những cơn gió lồng lộng vào mỗi buổi sáng sớm như xoáy tẽ vào từng thớ thịt . Thích cái nắng nhẹ nhẹ e ấp và dịu dàng cứ như cô gái mới lớn đang nép nhẹ vào vòng tay mạnh mẽ bao la của chàng gió ...Thích được cuộn tròn trong chiếc chăn thật dày để cảm nhận sự cách biệt rạch ròi của hai mảng không gian ...

Rất thích ...Nhưng ...

Mùa đông của tuổi thơ tôi là một chuỗi những vất vả nối tiếp nhau diễn hành trên đoạn đường đời rộng lớn , không hề được nũng nịu nằm co tròn trong vòng tay mẹ như những những đứa trẻ cùng trang lứa hết những chú gà con mới nở đang cần được che chở bảo vệ ...

Mùa đông của tuổi thơ tôi là những giây phút giang mình giữa cái lạnh cảm cảm của mùa gặt lúa - trên đôi tay là những xâu kẹo đậu phộng và những chiếc bánh ngọt ...lang thang khắp các bờ đê gập ghềnh , lồm chồm những viên đất bùn to - nhỏ bị nắng phơi cô cứng đến phồng rộp đôi bàn chân nhỏ bé , mắt dáo dạt nhìn khắp mọi nơi mong chờ cái ngoắt tay hay tiếng gọi " Này cô bé !" mà đổi lấy những lít lúa vừa mới đập còn thơm mùa rạ ...và như thế , suốt cả buổi có khi chỉ gom được chừng vài chục lít

mang về chêm vào chiếc thùng được ba tôi ghép lại bằng 4 tấm ván mỏng làm "kho" lương thực cho hơn 10 miệng ăn lớn nhỏ trong nhà và làm vốn mua lại những xâu kẹo , những chiếc bánh cho ngày hôm sau của những lập lại tương tự...

Mùa đông của tuổi thơ tôi ngày ấy là những đêm phải thức dậy từ 2 - 3 giờ sáng để phụ ba - má và các anh chị nắn từng cái bánh chuối nho nhỏ rồi chiên phồng lên kịp cho buổi chợ sớm - cái lạnh tạm thời được đẩy lui một lát vì bên cạnh mình là cái bếp lửa đỏ rừn rục ... Nhưng rồi ...khi buông tay để chuẩn bị cho một buổi học mới - cái lạnh cộng cái buồn ngủ đủ khiến tôi vừa đi vừa chạy lại vừa có cảm giác như đang bay lơ lửng trên mây ...mãi cho đến lúc giật bản cả mình khi nghe tiếng trống dồn dập gọi vào lớp học ...

Mùa đông của tuổi thơ tôi ngày ấy không hề có điểm phúc được cùng các bạn đồng trang lứa khoe khoang những chiếc áo ấm đủ màu sắc . Trên tấm thân mỏng mảnh gầy gò là 2 chiếc áo chồng vào nhau (một ngắn tay và một dài tay) Cái lạnh tuy không đến đôi cắt da nhưng cũng đủ cho một cô bé 9-10 tuổi phải cắn chặt hai hàm răng đang đánh vào nhau cầm cập , cả người run lên bần bật và đôi tay bé nhỏ phải xoa liên tục vào như để tìm dù một chút hơi ấm ...Như thế có lẽ dường như đã đủ để qua một mùa đông ... một mùa đông chưa thật sự gọi là mùa ...

Lớn lên một chút ... mùa đông của tôi là những buổi chiều đạp xe hàng chục cây số để chở những bao bột mì về cho các chị đổ thành những chiếc bánh đủ màu sắc và những buổi sáng phải lội bộ đi và về hơn 12 km để đến trường cùng thầy bạn ...

Mùa đông của tôi tiếp sau đó là những khốn khó - đói nghèo , có những buổi phải nấu khoai ăn thay cơm ...có những buổi phải ăn rau muống nấu

với mì sợi thay cơm và có những buổi phải nằm co quắp vì không còn gì để ăn ...Đêm các anh chị em phải nép chặt vào nhau chờ thân nhiệt tỏa ra thay chăn ấm ...

Những mùa đông sau đó nữa là những lận đận lao đao , gian nan đến đôi không thể tiếp tục học lên đại học như các bạn cùng trang lứa dù tôi thừa khả năng chỉ vì ... không có tiền ...Gian nan đến đôi phải lẩn lóc ngoài chợ từ sáng sớm với thúng khoai mì nấu còn đang bốc khói để đôi lấy đồng tiền ít ỏi cho chi tiêu trong nhà , gian nan đến đôi đêm nào cũng phải thức đến hơn 12h khuya với cái tủ thuốc lá lẽ - đậu phộng , hạt dưa ...trên tay trong những buổi ca nhạc cải lương ngoài bãi hát để thành quả sau đó là mâm cỗ đơn giản cho ngày lễ - tết ...Cái rét căm căm thấm vào lòng thật sự khi một thân một mình cố rảo bước thật nhanh về nhà trên quãng đường vắng vẻ vào lúc hơn nửa đêm - Cái sợ hãi bóng đêm - sợ cái gọi là "ma" cộng thêm cái lạnh của gió đêm ...tất cả hòa quyện vào nhau đủ làm cho đầu óc như tê dại hẳn đi ...

Những mùa đông tiếp theo đó của tuổi 17 - 18 là những ngày phơi mình trên nương rẫy với đủ những việc đồng áng như chặt mía - làm cỏ -nhổ mì - tria và thu hoạch lúa đậu v..v...và v ..v.. Hầu như tất cả mọi việc liên quan đến đồng áng tôi đều có thể làm được ...và làm rất giỏi là đằng khác . Sáng sớm chỉ cần một vài chén cơm cùng một ít khô - mắm đơn giản - Tôi lại bắt đầu với một ngày mới của mình với hàng khối những công việc vượt quá sức cô bé với cơ thể nặng chưa đầy 40 kg . Lúc ấy mùa đông đối với tôi là một người bạn vô tình và nhẫn tâm nhất . Dù hiểu thế , bản thân tôi đâu còn cách chọn lựa nào khác , tất cả chỉ vì miếng cơm và manh áo ...

Mùa đông ngày xưa ...của tôi...là như thế ...

Tôi chỉ có thể hưởng cái cảm giác ấm mình trong mùa đông một cách thích thú thật sự khi bước vào ngưỡng cửa 20 , chỉ có thể tận hưởng cái

cảm giác lâng lâng trong gió bắc khi cùng đám bạn làm chung cơ quan lang thang khắp nơi trong những đêm Noel lạnh lẽo và đầy gió ...

Ngày ấy tuổi 20 -Tôi chỉ là một cô gái vừa rời khỏi rẫy nương - người đen nhẻm , mặt đầy những đốm tàn nhang - quê mùa và thô kệch .

Tôi không phải là một cô gái đẹp đúng nghĩa của nó - Tôi chỉ mang dáng dấp của một thiếu nữ mảnh mai trắng trẻo và tương đối dễ nhìn , nhưng sau những năm tháng tuy ngắn được dầm mình trong nắng gió , cái trắng trẻo thu sinh ấy tạm thời được phủ một lớp sạm sạm ...cái mảnh mai yếu đuối ấy tạm thời được che chắn bởi sự chắc lồi của những tháng ngày lao động cực nhọc ...Mãi rất lâu , những vết chai cứng trên đôi bàn tay nhỏ bé thon dài của tôi mới dần dần tan đi trả lại cho tôi dáng vẻ ban đầu của nó ...

Những mùa đông năm sau nữa ... Tôi thật sự tạm gác lại những cam go vừa trải qua của cuộc sống để hòa mình vào tập thể của một Cty thuộc ngành văn hóa - "Cty phát hành phim và chiếu bóng ". Bằng sức sống hừng hực của tuổi trẻ - Tôi kịp hòa mình hưởng thụ những đam mê - những thành công nhất định bằng chính khả năng thiên phú của mình ...Mùa đông bấy giờ đối với tôi thật là tuyệt vời đến lạ lẫm ...Tôi hát - Tôi rong chơi - Tôi nhảy múa - Tôi như cánh chim nhỏ được bay vào khung trời xanh bao la và trong vắt ... Tôi bắt đầu cho cuộc dạo chơi không mệt mỏi - Tất cả những gì được xem là năng khiếu - là sự thông minh của khối óc đang bị kìm nén từ bấy lâu , nay được dịp bùng sáng lên như ngọn lửa . Tôi như quên hết những gì không vui đã qua để bắt đầu cho một sang trang đầy hấp dẫn và lý thú ...

Tôi và mùa đông cùng bước vào đời ...

" Cán bộ tuyên truyền phim" là chức danh cuối cùng và tương đối có uy tín nhất trong ngành mà tôi có được . Những mùa đông năm ấy , tôi được đi

khắp các trường học - cơ quan lập danh sách hội viên thành lập CLB người yêu phim .Được đi khắp nơi mỗi dịp lễ -tết để tuyên truyền phân tích và giới thiệu nội dung những bộ phim hay sắp được công chiếu ,được đi khắp nơi để thuyết minh cho những bộ phim nước ngoài nhằm phục vụ các chiến sĩ biên giới - thao trường ...Được đi khắp nơi để giao lưu học hỏi những kinh nghiệm trong ngành ...Đi khắp nơi để làm quen với phong cảnh đẹp của quê hương .

Chỉ tiếc là những trong lúc những đam mê của tôi còn đang nóng bỏng thì đột ngột cty phải giải thể sau một thời gian sát nhập với cty nhiếp ảnh và bị thua lỗ . Áp lực của nền kinh tế đang suy thoái thời bấy giờ và quy luật của sự đào thải là việc tất yếu không thể nào tránh khỏi sau thời kỳ bao cấp. Tôi và mùa đông của tôi từ đó phải dừng lại nơi khúc ngoặt mới - khúc ngoặt với hàng chuỗi những cam go vất vả mới - Khúc ngoặt dẫm nhiều nước mắt nhất- Khúc ngoặt đáng nhớ nhất nhưng cũng đáng quên nhất của cuộc đời ...mà tôi sẽ đề cập đến vào dịp khác ...

Mùa đông của tôi chỉ là thế - nó không hẳn đơn giản như mùa đông của nơi tôi ở - cũng không quá khắc nghiệt như những mùa đông thật sự của băng giá - tuyết và mưa ...của xứ người ...Nhưng suy cho cùng đã gọi là mùa đông cho dù có nửa vơi hay đúng nghĩa thì tất nhiên dù ít , dù nhiều bản thân nó vẫn là sự giá rét . Tôi - nó và những năm tháng tuổi thơ đã từng có những bước song hành như thế đó ...

Nhưng , cho dù bốn mùa có thay đổi như thế nào - Cho dù cuộc đời tôi có thăng trầm như thế nào , ở một khía cạnh khuất lấp nhất nào đó của trái tim tôi , mùa đông vẫn là mùa Tôi yêu thích nhất mà không thể giải thích nổi "vì sao ?"

Huyền Gia

Viết xong vào lúc 0h15 ngày 21-11-2009

Nguồn: Tác giả/ VNthuquan - Thư viện Online
Được bạn: Ct.Ly đưa lên
vào ngày: 14 tháng 1 năm 2010